

Klimaudfordringerne kan løses

De globale udfordringer står i kø. Klimaudfordringerne kræver både kortsigtede og langsigtede løsninger. Omstillingen af samfundet til et fossilfrit transport-system kommer til at kræve mange og store indsatser i de kommende årtier, i Danmark, Norden, Europa og resten af verden. Der er brug for langsigtede løsninger, seje træk og mange forskellige virkemidler inklusive ændringer af vores daglige adfærd som samfund og enkeltindivid.

Men opgaven kan løses fordi der er bred enighed om målet: En begrænsning af den globale opvarmning, reduktion af CO₂-udslip, blandt andet gennem udfasning af fossile brændstoffer og en enorm omstilling til brug af vedvarende energikilder, også i transportsektoren.

Debatten handler derfor ikke om målet, men mere om hvem der skal være first-mover og hvordan udgiften skal fordeles mellem forskellige grupper i samfundet.

Transportsektoren er en særlig udfordring i alle lande. Transportmuligheder er samtidigt synonymt med mobilitet; vi vil rejse på ferie ofte og oftere, vi vil have mulighed for at finde et attraktivt job langt fra vores bopæl og vi vil kunne købe varer hvornår det passer os. Produktion er blevet mere og global og består meget ofte af dele fra mange forskellige lande.

KRÖNIKA

Sten Hansen

Formand for NJS dansk afdeling

At omstille transportsektoren til at være CO₂-neutral vil kræve mange virkemidler: Fossilfrie drivmidler, mere energieffektive transportere, ændret adfærd, for eksempel ved nethandel og ved en mere klimaorienteret fysisk planlægning i kommuner er nogle eksempler.

Det danske Klimaråd har for nylig foreslået en meget høj afgift på CO₂. Der er almindelig enighed om blandt økonomer at det er et effektivt middel, der giver hurtige resultater og påskynder overgang til alternative drivmidler for biltrafikken. Afgifter er dog ingen patentmedicin, da indbyggere på landet ofte er mere afhængige af bilen end folk i storbyerne og dermed mere følsomme for afgifter. Derimod er det svært at forstå, at flybrændstof skal være afgiftsfrit, med tanke på flytrafikens store udledning af CO₂. Flytransport kan dog ikke undværes, store dele af det nordlige Norden er afhængig af flytransport, hvor jernbane ikke er alternativ. Så her er behov for udvikling af alternative brændstoffer.

Der vil også være brug for adfærdsændringer, der kan mindske behovet for transport. Det er ingen selvfølge at man kan bestille varer på internet, der flyves ind fra Belgien dagen efter bestillingen og leveres gratis ud til forbrugeren. Klimadeklaration af transportkæder kan være et effektivt middel til at forbrugere kan foretage klimavenlige indkøb i fremtiden.

Hvordan skal jernbanen bidrage til at løse klimaudfordringen? Det er faktisk ret enkelt. Jernbanens energiforbrug er lavt fordi stålhjul mod stålskiner giver lav friktion. Jo flere passagerer og jo mere gods der transporteres, jo større effekt på CO₂-udledningen fra transportsektoren. Den skal altså være attraktiv for rejsende og godstransportkøbere. Punktlighed, korte transporttider og tilstrækkelig kapacitet. Det er velkendte udfordringer for jernbanesektoren i Norden.